

ΤΑ ΗΘΗ ΤΩΝ ΓΕΡΜΑΝΩΝ

Η ρωμαϊκή ιστορική σκέψη είναι ρωμαιοκεντρική και εθνικιστική. Οι αναφορές στους ξένους λαούς –με εξαίρεση τους Έλληνες– γίνονται συνήθως με αφορμή τις σχέσεις της Ρώμης μαζί τους στα διάφορα στάδια της δημιουργίας της αυτοκρατορίας. Η στάση των Ρωμαίων απέναντι στους «βαρβάρους» περιέχει στοιχεία περιέργειας, θαυμασμού και περιφρόνησης: όταν πια η αυτοκρατορία είναι έτοιμη να καταρρεύσει – 4ος και 5ος αιώνας μ.Χ. – τα συναισθήματά τους κάτω από την απειλή εξελίσσονται σε μίσος. Ενδιαφέρουσες πληροφορίες για τους Γερμανούς μας δίνει ο Καίσαρας στο βιβλίο του «De bello Gallico», με αφορμή τις πολεμικές επιχειρήσεις των Ρωμαίων εναντίον τους. 150 χρόνια αργότερα ο ιστορικός Τάκιτος ασχολείται μαζί τους σε μια μονογραφία του με τον τίτλο Germania (Γερμανία): στις περιγραφές των ηθών των Γερμανών από τον ιστορικό αυτό διακρίνουμε στοιχεία νοσταλγίας για τα παλιότερα αυστηρά ρωμαϊκά ήθη: σημαντική είναι επίσης η ομολογία του πως οι διαμάχες ανάμεσα στα γερμανικά φύλα αποτελούν πια την ουσιαστική θωράκιση της αυτοκρατορίας απέναντί τους. Το κείμενο που ακολουθεί προέρχεται από τον Καίσαρα.

**Germanōrum vita omnis in venationibus atque in studiis
rei militāris consistit. Germāni non student agricultūrae;
lacte, caseo et carne nutriuntur*. Locis frigidissimis
pelles solum habent et in fluminibus lavantur*. Cum
civitas bellum gerit, magistrātus creantur* cum vitae
necisque potestāte. Equestribus proeliis saepe ex equis
desiliunt ac pedibus proeliantur*: ephippiōrum usus res
turpis et iners habētur*. Vinum a mercatoribus ad se
importāri* non sinunt quod eā rē, ut arbitrantur*,
remollescunt homines atque effeminantur*.**

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Omnis vita Germanōrum consistit in venationibus

Όλη η ζωή των Γερμανών περιορίζεται στο κυνήγι

atque in studiis militāris rei.

και στις ασχολίες με τα στρατιωτικά πράγματα.

Germāni non student agricultūrae;

Οι Γερμανοί δεν ασχολούνται με τη γεωργία·

nutriuntur* lacte, caseo et carne.

τρέφονται με γάλα, τυρί και κρέας.

Frigidissimis locis habent solum pelles et lavantur in fluminibus.

Σε πάρα πολύ παγωμένους τόπους έχουν μόνο δέρματα και πλένονται στα ποτάμια.

Cum civitas gerit bellum,

Κάθε φορά που η πολιτεία διεξάγει πόλεμο,

magistrātus creantur cum potestāte vitae necisque.

άρχοντες εκλέγονται με εξουσία ζωής και θανάτου.

Equestribus proeliis saepe desiliunt ex equis ac proeliantur pedibus;

Στις ιππικές μάχες συχνά πηδούν από τα άλογα και μάχονται πεζοί·

usus ephippiōrum habētur res turpis et iners.

η χρήση σελών θεωρείται πράγμα αισχρό και μαλθακό.

Non sinunt importāri ad se vinum a mercatoribus,

Δεν επιτρέπουν να εισάγεται σε αυτούς κρασί από τους εμπόρους,

quod eā rē, ut arbitrantur,

επειδή από αυτό το πράγμα, όπως πιστεύουν,

homines remollescunt atque effeminantur.

οι άντρες γίνονται μαλθακοί και εκθηλύνονται.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Α΄ ΚΛΙΣΗ

vita, -ae (Θ) = ζωή

agricultura, -ae (Θ) = γεωργία (χωρίς πληθυντικό)

Β΄ ΚΛΙΣΗ

Germani, -orum (Α) = Γερμανοί < Germanus, -i

caseus, -i (Α) = τυρί (χωρίς πληθυντικό)

locus, -i (Α) = τόπος, πληθυντικός **loca**(Ο=τόποι) και **loci** (Α=χωρία βιβλίου)

equus, -i (Α) = άλογο

studium, -ii και -i (Ο) = μελέτη, ασχολία

bellum, -i (Ο) = πόλεμος

proelium, -ii και -i (Ο) = μάχη

ephippium, -ii και -i (Ο) = σέλλα

vinum, -i (Ο) = κρασί

lac, lactis (Ο) = γάλα (χωρίς
πληθυντικό)

flumen, -inis (Ο) = ποτάμι

Γ΄ ΚΛΙΣΗ

venatio, -onis (Θ) = κυνήγι (συνήθως στον πληθυντικό)

***caro, carnis** (Θ) = κρέας, γενική πληθυντικού: **carnium**

pellis, pellis (Θ) = δέρμα, γενική πληθυντικού: **pellium**

civitas, -atis (Θ) = πολιτεία, γενική πληθυντικού: **civitatum-civitatum**

nex, necis (Θ) = θάνατος

potestas, -atis (Θ) = εξουσία

pes, pedis(Α) = πόδι (εδώ : **pedibus**=με τα πόδια, πεζοί)

mercator, -oris (Α) = έμπορος

homo, -inis (Α) = άνθρωπος, άνδρας

Δ΄ κλίση

usus, -us (Α) = η χρήση

magistratus, -us (Α) = οι αρχές, οι άρχοντες

ΕΠΙΘΕΤΑ

Β΄ κλίση

Germanus, -a, -um = Γερμανός

- **frigidus, -a, um** = ψυχρός

Παραθετικά: **frigidior-ior-ius, frigidissimus-a-um**

(επίρρημα: **frigide, frigidius, frigidissime**)

Γ΄ κλίση

equester, equestris, equestre = ιππικός

iners, -rtis (μονοκατάληκτο) = αισχρός, ντροπιαστικός

παραθετικά: **inertior-ior-ius, inertissimus-a-um**

(επίρρημα: **inertiter, inertius, inertissime**)

militaris, -is, -e = στρατιωτικός

- **turpis, -is, -e** = αισχρός

παραθετικά: **turpior-ior-ius, turpissimus-a-um**

(επίρρημα: **turpiter, turpius, turpissime**)

omnis, -is, -e = όλος

Ρήματα

Α΄ Συζυγία

lavo , lavi , lautum (lavatum) , lavare (1) = πλένω

creo, creavi, creatum, creare (1) = εκλέγω

importo, importavi, importatum, importare (1) = εισάγω

effemino, effeminavi, effeminatum, effeminare (1) = εκθηλύνω

proelior, proeliatum sum, proeliatum, proeliari (1) (αποθετικό) = πολεμώ

arbitror, arbitratus sum, arbitratum, arbitrari (1) (αποθετικό) = νομίζω

Β΄ Συζυγία

studeo, studui, - , studere (2) = ασχολούμαι

habeo, habui, habitum, habere (2) = έχω, θεωρώ

Γ΄ Συζυγία

consisto, constitui, - , consistere (3) = συνίσταμαι, περιορίζομαι

gero, gessi, gestum, gerere (3) = διεξάγω

sino, sivi, situm, sinere (3) = αφήνω, επιτρέπω

remollesco , - , - , remollescere (εναρκτικό) (3) = γίνομαι μαλακός

Δ΄ Συζυγία

nutrio, nutrivī, nutritum, nutrire (4) = (ανα)τρέφω

desilio, desilui, desultum, desilire (4) =πηδώ

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

ego (προσωπική) = εγώ

is, ea, id (οριστική) = αυτός, αυτή, αυτό

ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

solum =μόνο

- saepe =συχνά

παραθετικά: saepius, -

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ	ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ
in + αφαιρ. = σε (κατάσταση) in + αφαιρ. = σε (στάση) cum + αφαιρ. = με (τρόπος) ex + αφαιρ. = από (απομάκρυνση) a /ab /abs + αφαιρ. = από (ποιητικό αίτιο) ad + αιτιατ. = σε, προς (κίνηση προς πρόσωπο)	atque (συμπλεκτικός) = και et (συμπλεκτικός) = και cum επαναληπτικός =όταν, κάθε φορά που ac (συμπλεκτικός) = και quod (αιτιολογικός) = γιατί, επειδή ut (παραβολικός) = όπως

Ετυμολογικά

stadium → πρβ. στούντιο << ιτ.,

agricultra → Ager + cultura = καλλιέργεια· πρβ. κουλτούρα << ιτ.,

lavo → λού-ζω, λου-τρό· πρβ. λαβο-μάνο << ιτ.,
desilio → πρβ. σάλτο << ιτ.,
militaris < miles· πρβ. μιλιταρισμός << γαλλ.,
equester < equus-i ≈ ίππος,
proelior < proelium,
ephippium < αρχ. ἐφίππιον,
vinum → οἶνος < Φοῖνος·,
effemino < ec+femina.
caro → πρβ. κείρω < *κερ-ῖω = κουρεύω,
frigidus → ρίγος,
pellis → πέλ-τη, πέλ-μα,
nex → νέκ-υς, νεκ-ρός,
pes → πεζή, .
iners → in+ars,

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Germanorum vita omnis in venationibus atque in studiis rei militaris consistit:

Κύρια πρόταση κρίσεως.

consistit: ρήμα,

vita: υποκείμενο του ρήματος,

omnis: κατηγορηματικός (ή επιθετικός) προσδιορισμός στο vita,

Germanorum: γενική υποκειμενική στο vita,

in venationibus, in studiis: εμπρόθετες αφαιρετικές που δηλώνουν κατάσταση,

rei: γενική αντικειμενική στο studiis,

militaris: επιθετικός προσδιορισμός στο rei.

Germani non student agriculturae: Κύρια πρόταση κρίσεως.

non student: ρήμα,

Germani: υποκείμενο του ρήματος,

agriculturae: αντικείμενο στο non student.

lacte, caseo et carne nutriuntur: Κύρια πρόταση κρίσεως.

nutriuntur: ρήμα,

Germani: (εννοούμενο) υποκείμενο του ρήματος,

lacte, caseo, carne: απρόθετες αφαιρετικές (οργανικές) του μέσου ή του ποιητικού αιτίου στο nutriuntur.

Locis frigidissimis pelles solum habent: Κύρια πρόταση κρίσεως.

habent: ρήμα,

Germani: (εννοούμενο) υποκείμενο του ρήματος,

pelles: αντικείμενο στο habent,

solum: επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού στο habent,

Locis: απρόθετη αφαιρετική που δηλώνει στάση σε τόπο στο habent,

frigidissimis: επιθετικός προσδιορισμός στο Locis.

et in fluminibus lavantur: Κύρια πρόταση κρίσεως.

lavantur: ρήμα,

Germani: (εννοούμενο) υποκείμενο του ρήματος,

in fluminibus: εμπρόθετη αφαιρετική που δηλώνει στάση σε τόπο.

Cum civitas bellum gerit: Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση. Εισάγεται με τον επαναληπτικό χρονικό σύνδεσμο cum. Εκφέρεται με οριστική (gerit) γιατί η πράξη μάς ενδιαφέρει από χρονική μόνο άποψη, χρόνου ενεστώτα γιατί η πράξη επαναλαμβάνεται αόριστα στο παρόν. Χρησιμεύει δε ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου.

gerit: ρήμα,

civitas: υποκείμενο του ρήματος,

bellum: αντικείμενο στο gerit.

magistratus creantur cum vitae necisque potestate: Κύρια πρόταση κρίσεως.

creantur: ρήμα,

magistratus: υποκείμενο του ρήματος,

cum potestate: εμπρόθετη αφαιρετική που δηλώνει τον τρόπο,

vitae, necis(que): γενικές αντικειμενικές στο potestate.

Equestribus proeliis saepe ex equis desiliunt: Κύρια πρόταση κρίσεως.

desiliunt: ρήμα,

Germani: (εννοούμενο) υποκείμενο του ρήματος,

ex equis: εμπρόθετη αφαιρετική που δηλώνει απομάκρυνση,

saepe: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου ή του ποσού στο desiliunt,

proeliis: απρόθετη αφαιρετική του χρόνου στο desiliunt,

Equestribus: επιθετικός προσδιορισμός στο proeliis.

ac pedibus proeliantur: Κύρια πρόταση κρίσεως.

proeliantur: ρήμα,

Germani: (εννοούμενο) υποκείμενο του ρήματος,

pedibus: απρόθετη αφαιρετική (οργανική) του τρόπου στο proeliantur.

ephippiorum usus res turpis et iners habetur: Κύρια πρόταση κρίσεως.

habetur: ρήμα, **usus:** υποκείμενο του ρήματος,

ephippiorum: γενική αντικειμενική στο usus,

res: κατηγορούμενο στο usus μέσω του habetur,

turpis, iners: ομοιόπρωτοι επιθετικοί προσδιορισμοί στο res.

Vinum a mercatoribus ad se importari non sinunt: Κύρια πρόταση κρίσεως.

non sinunt: ρήμα,

Germani: (εννοούμενο) υποκείμενο του ρήματος,

importari: τελικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο non sinunt,

Vinum: υποκείμενο στο importari (ετεροπροσωπία),

a mercatoribus: εμπρόθετη αφαιρετική του ποιητικού αιτίου στο importari,

ad se: εμπρόθετη αιτιατική που δηλώνει κατεύθυνση σε πρόσωπο στο importari.

quod ea re remollescunt homines: Δευτερεύουσες επιρρηματικές αιτιολογικές προτάσεις. Εισάγονται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο quod (στην πρώτη υπάρχει, ενώ στη δεύτερη εννοείται). Εκφέρονται με οριστική (remollescunt- effeminantur) επειδή η

αιτιολογία είναι αντικειμενικά αποδεκτή, χρόνου ενεστώτα γιατί η πράξη αναφέρεται στο παρόν. Εκφράζουν δε την αιτία του περιεχομένου της κύριας πρότασης.

remollescunt: ρήμα,

homines: υποκείμενο του ρήματος,

re: απρόθετη αφαιρετική του εξωτερικού αναγκαστικού αιτίου στο remollescunt,

ea: επιθετικός προσδιορισμός στο re.

atque effeminantur: Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση που συνδέεται παρατακτικά με την προηγούμενη με τον παρατακτικό συμπλεκτικό σύνδεσμο atque.

effeminantur: ρήμα,

homines: (εννοούμενο) υποκείμενο του ρήματος.

ut arbitrantur: Δευτερεύουσα (επιρρηματική) απλή παραβολική (ή συγκριτική ή παραβολική αναφορική) πρόταση. Εισάγεται με το παραβολικό επίρρημα ut και εκφέρεται με οριστική (arbitrantur) γιατί η σύγκριση αφορά δύο πράξεις ή καταστάσεις που είναι (ή θεωρούνται) αντικειμενική πραγματικότητα, χρόνου ενεστώτα γιατί η πράξη αναφέρεται στο παρόν.

arbitrantur: ρήμα,

Germani: (εννοούμενο) υποκείμενο του ρήματος.

arxaia-latinika.gr